

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: არმენოლოგია / **Armenology**

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: აღმოსავლეთმცოდნეობის ბაკალავრი // **BA in Oriental Studies**

სპეციალობა: არმენოლოგია

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: აღმოსავლეთმცოდნეობის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად საჭირო **240 ECTS**

კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად:

- **50 ECTS კრედიტი** ეთმობა ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ყველა სტუდენტისათვის სავალდებულო ე.წ. საფაკულტეტო სასწავლო კურსებს.
- **120 ECTS კრედიტი** განკუთვნილია სტუდენტის მიერ არჩეული ძირითადი (მაპროფილებელი) სპეციალობისათვის (საბაკალავრო პროგრამისათვის).
- **60 ECTS კრედიტის** ფარგლებში სტუდენტს შეუძლია მისთვის სასურველი დამატებითი საბაკალავრო პროგრამის (სპეციალობის) არჩევა. დამატებითი სპეციალობის არჩევა შესაძლებელია როგორც ძირითადი სპეციალობის განმახორციელებელ, ისე სხვა ფაკულტეტებზე.
დამატებითი პროგრამის არ არჩევის შემთხვევაში სტუდენტს შეუძლია 60 კრედიტი გამოიყენოს მთელი უნივერსიტეტის მასშტაბით მისთვის სასურველი საბაკალავრო სასწავლო კურსის შესასწავლად (ეს შეიძლება იყოს მისი ძირითადი ან დამატებითი სპეციალობის, მისივე ფაკულტეტის რომელიმე სხვა სპეციალობის, სხვა ფაკულტეტის ამა თუ იმ სპეციალობის საგანი/მოდული. საგნის ასარჩევად დაბრკოლება შეიძლება გახდეს ამ საგნის შესწავლის წინაპირობა და მსმენელთა რაოდენობის შეზღუდვა, ან ამ საგანზე დარეგისტრირებულ სტუდენტთა სიმცირე, ადამიანური და მატერიალური რესურსებიდან გამომდინარე). დამატებითი პროგრამის არ არჩევის შემთხვევაში სტუდენტს შეუძლია აგრეთვე გაიღრმავოს უცხო ენის დონე (კრედიტების მაქსიმალური რაოდენობა 40 ECTS კრედიტი);
- **10 ECTS კრედიტი** განსაზღვრულია ე.წ. თავისუფალი კრედიტებისთვის (სტუდენტს ეძლევა შესაძლებლობა, რომ თავისი პროფესიული თუ პიროვნული განვითარების მიზნით, მთელი უნივერსიტეტის მასშტაბით აირჩიოს ნებისმიერი სასწავლო კურსი (მათ შორის უცხო ენა).

ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მიჭების წინაპირობაა სტუდენტის მიერ 240 ECTS კრედიტის დაგროვება და ძირითადი პროგრამის 170 ECTS კრედიტის (50 +120) შესრულება.

თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის **არმენოლოგიის** საბაკალავრო ძირითადი პროგრამის **120 ECTS** კრედიტი განაწილებულია სასწავლო და კვლევით კომპონენტს, ანუ საბაკალავრო ნაშრომს, შორის შემდეგნაირად:

სასწავლო კომპონენტს ეთმობა **110 ECTS** კრედიტი, ხოლო კვლევით კომპონენტს (საბაკალავრო ნაშრომს) - **10 ECTS** კრედიტი.

სასწავლო კომპონენტის **110 ECTS** კრედიტიდან **90 ECTS** კრედიტი ეთმობა ძირითად მაპროფილებელ დისციპლინებს, ხოლო **20 ECTS** კრედიტი - სპეციალობის არჩევით დისციპლინებს.

სწავლების ენა: ქართული ენა

პროგრამის მიზანი: პროგრამის მიზანია საბაკალავრო საფეხურის შესატყვისი რეგიონმცოდნეობითი კომპეტენციების მქონე სპეციალისტის მომზადება არმენოლოგიის დარგში. არმენოლოგიის კათედრა იყო ერთ-ერთი პირველი კათედრა, რომელიც შეიქმნა ახლადდაარსებულ ქართულ უნივერსიტეტში ივანე ჯავახიშვილის უშუალო ინიციატივით, რადგან უნივერსიტეტის მესვეურებს კარგად ჰქონდათ გაცნობიერებული ამ დარგის მნიშვნელობა საქართველოსათვის. არმენოლოგიური დარგების მცოდნე საქართველოს თითქმის ყველა სფეროში სჭირდება (პედაგოგიური და სამეცნიერო დაწესებულებები, ბიბლიოთეკები, მუზეუმები, საგარეო ურთიერთობები და დიპლომატიური მისიები, რეგიონებთან ურთიერთობა, შინაგანი და სასაზღვრო უწყებები), ამიტომ მათზე საბაზრო მოთხოვნილება გაცილებით უფრო დიდია, ვიდრე ეს ერთი შეხედვით შეიძლება ჩანდეს. სწორედ ამიტომ პროგრამის მიზანია ქართველი არმენოლოგი ფართო ჰუმანიტარული ხედვის მქონე სპეციალისტად ჩამოაყალიბოს.

პროგრამა მიზნად ისახავს, მოამზადოს სტუდენტი არმენოლოგიის დარგში როგორც პრაქტიკული ისე კვლევითი-ანალიტიკური მუშაობისთვის. ამისათვის ის ეუფლება ისეთ ძირითად დისციპლინებს, როგორცაა: ახალი და ძველი სომხური ენები, სომხეთის ისტორია უძველესი დროიდან დღემდე, სომხური ლიტერატურის ისტორია ასევე უძველესი დროიდან მეოცე საუკუნემდე. ვინაიდან ქართველი არმენოლოგი მზადდება მომავალში ძირითადად ქართულ-სომხური ურთიერთობის სფეროში (პედაგოგიურ, სათარჯიმნო, საბიბლიოთეკო, სამუზეუმო, საექსპერტო და ა.შ.) სამუშაოდ, ბაკალავრიატის დონეზე მან უნდა მოისმინოს ისეთი საგნებიც, როგორცაა, ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტერატურული ურთიერთობები, სომხეთის რესპუბლიკის თანამედროვე მდგომარეობა, თარგმანის თეორია, გაიაროს სათარჯიმნო პრაქტიკა. ზოგადად, კურსდამთავრებული არმენოლოგიურ დისციპლინებთან ერთად უნდა ფლობდეს ქართველოლოგიურსაც, იგი მზად უნდა იყოს მათი შედარებითი ანალიზისათვის.

პროგრამის მიზანია, მოამზადოს სტუდენტი შესასწავლი დარგობრივი მასალის ზუსტად აღსაქმელად და იმავე დროს კრიტიკულად გასააზრებლად. პროგრამის მანძილზე გამომუშავებული ღირებულებები უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულის მწვავე საპოლემიკო

საკითხების განხილვისთვის მზაობას, როგორცაა, მაგ., სახელმწიფოებრივ და საეკლესიო საკითხებზე მისი, როგორც სპეციალისტის დასკვნები და რეკომენდაციები.

პროგრამა ამზადებს სპეციალისტს შრომითი ბაზრის მოთხოვნების გათვალისწინებით, აძლევს მას სწავლის გაგრძელების საშუალებას როგორც ძირითად, ისე მომიჯნავე პროფილის სპეციალობებში.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: ერთიანი ეროვნული გამოცდები

სწავლის შედეგი:

- ცოდნა და გაცნობიერება:

		სასწავლო დისციპლინები:
1.1	ფილოსოფიური აზროვნების განვითარების ძირითადი ეტაპები, კონცეპტები და მეთოდები, ფილოსოფიის ისტორიის, პოლიტიკისა და რელიგიის ფილოსოფიის, ეთიკის, ესთეტიკისა და ლოგიკის, ფილოსოფიური ანთროპოლოგიის საფუძვლები.	ფილოსოფიის შესავალი (საფაკულტეტო სავალდებულო)
1.2	საქართველოს ისტორიის ძირითადი ეტაპები, ფაქტები და მოვლენები მსოფლიოს გეოპოლიტიკურ კონტექსტში.	საქართველოს ისტორია (საფაკულტეტო სავალდებულო)
1.3	აკადემიური წერის ძირითადი პრინციპები.	აკადემიური წერა (საფაკულტეტო სავალდებულო)
1.4	რომელიმე სხვა (არამაპროფილებელი) სპეციალობის საფუძვლები, ძირითადი თეორიები, პრინციპები და კვლევის მეთოდები (არჩევით).	საფაკულტეტო არჩევითი შესავალი კურსი

1.5	ძირითადი ენათმეცნიერული თეორიები, პრინციპები და კვლევის მეთოდები.	ენათმეცნიერების შესავალი (საფაკულტეტო სავალდებულო)
1.6	ინგლისური ენა საშუალო (B1) ან საშუალოზე მაღალ (B2) დონეზე; არჩევის შემთხვევაში რომელიმე სხვა ევროპული ენა მინიმუმ A2 დონეზე.	ინგლისური ენა (საფაკულტეტო სავალდებულო); რომელიმე სხვა ევროპული ენა (საფაკულტეტო ევროპული ენა ; არჩევით)
1.7	ერთ–ერთი კლასიკური ან აღმოსავლური ენის საბაზისო კურსი (არჩევით)	ერთ–ერთი კლასიკური ან აღმოსავლური ენა (არჩევით)
1.8	აღმოსავლეთმცოდნეობის, როგორც კომპლექსური მეცნიერების ძირითადი მიმართულებებისა და დარგების შესახებ საბაზისო ცოდნა; ძველი და ახალი სომხური ენის აღწერითი გრამატიკის სრული კურსის ცოდნა. შესაბამისი გრამატიკულ ტერმინოლოგი ფლობა როგორც სომხურ, ასევე ქართულ ენაზე, სომხური ენის გრამატიკული აღწერის მეთოდებს, განსხვავებულ პრინციპების, ქართულ-სომხურ ენობრივ კონტაქტებისა და სათანადო ლიტერატურის ცოდნა. ლინგვისტური კომპარატივისტიკის დაწყებითი უნარები.	აღმოსავლეთმცოდნეობის შესავალი (არჩევითი); ძველი სომხური ენა 1,2,3, (სავალდებულო) ახალი სომხური ენა 1,2,3,4 (სავალდებულო) ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტ. ურთიერთობები (სავალდებულო); ენათმეცნიერების შესავალი (საფაკულტეტო სავალდებულო) ზოგადი ენათმეცნიერება (არჩევითი)
1.9	სპეციალობის მაპროფილებელ სომხურ ენაში საერთო ევროპული სარეკომენდაციო საბჭოს მიერ შემუშავებული ენის ცოდნის B2 დონის ფლობა, რაც გულისხმობს ენობრივ საკომუნიკაციო კომპეტენციების განვითარებას (წერა, კითხვა,	ახალი სომხური ენა 1, 2, 3, 4 (სავალდებულო); სომხურიდან ქართულად თარგმანის თეორია და პრაქტიკა

	<p>მოსმენა, ზეპირმეტყველება) ამ დონის შესაბამისად; ცალკეული ენობრივი ასპექტების დაუფლებას (ლექსიკა, გრამატიკა, მართლწერა); ათვისებული ლექსიკური მარაგის მაქსიმალურად თავისუფლად გამოყენების უნარს სხვადასხვა თემატიკაზე სომხური ტექსტების (საგაზეთო, პუბლიცისტური, მხატვრული, საგანმანათლებლო) გაცნობა/გაცნობიერებისთვის, ასევე საუბრისა და დისკუსიის წარმართვისას; წერილობით ფორმით აზრის გამოთქმის პროცესში.</p> <p>კლასიკური სომხურის ცოდნა, ამ ენაზე დაწერილი ტექსტების კითხვის და გაგების უნარი</p>	<p>(სავალდებულო);</p> <p>სათარჯიმნო პრაქტიკუმი სომხურში (სავალდებულო);</p> <p>ქართული ტექსტის ლინგვისტურ-სტილისტური ანალიზი 1, 2 (არჩევითი);</p> <p>ძველი სომხური ენა 1, 2, 3 (სავალდებულო);</p>
<p>1.10</p>	<p>სომხეთის ისტორიის, მისი ისტორიოგრაფიის ცოდნა. საქართველოს სახელმწიფოში შესული სომხეთის ჩრდილო მხარეთა პოლიტიკური, კულტურული და ლიტერატურული სიტუაციის ცოდნა. საქართველოს და სომხეთის ეკლესიების ურთიერთობის ძირითად საკითხების ცოდნა. თანამედროვე სომხეთის პოლიტიკური, ეკონომიური, საგარეო ორიენტაციის, უშუალო მეზობლებთან (განსაკუთრებით საქართველოსთან) ურთიერთობების საკითხებს, პოლიტიკურ ძალთა განლაგების ცოდნა. ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებისა და საქართველოს ისტორიული</p>	<p>სომხეთის ისტორია 1,2 (სავალდებულო);</p> <p>საქართველოს ისტორია (საფაკულტეტო სავალდებულო)</p> <p>სომხეთის თანამედროვე მდგომარეობა (სავალდებულო); საქართველოსა და სომხეთის ეკლესიების ურთიერთობათა ისტორია (სავალდებულო);</p> <p>ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებისა და საქართველოს ისტორიული ურთიერთობები (არჩევითი)</p>

	ურთიერთობის ცოდნა	შესავალი კავკასიოლოგიაში (არჩევითი)
1.11	სომხური ლიტერატურის ისტორიის ზოგადი კურსის ცოდნა სომხური ანბანის შექმნიდან მეოცე საუკუნის სომხური ლიტერატურის ჩათვლით. სომხური ფოლკლორის ჟანრული კლასიფიკაციისა და ფოლკლორული ნიმუშების შესახებ ინფორმაციული ცოდნა. სომხური ლიტერატურული ნიმუშების ორიგინალში კითხვა-თარგმნისა და მათ ენობრივ სირთულეებში გარკვევის დაწყებითი უნარ-ჩვევების გამომუშავება. მხატვრული ტექსტის ესთეტიკურ-შემეცნებითი ინფორმაციის ადეკვატური გაგება, რაც ეფუძნება ენის გამომსახველობითი საშუალებებისა და სტილისტიკური ხერხების თეორიულ ცოდნას და მათი ოპერირების პრაქტიკულ უნარს.	სომხური ლიტერატურისა და ფოლკლორის ისტორია 1, 2, 3 (სავალდებულო); სათარჯიმნო პრაქტიკუმი სომხურში (სავალდებულო); ლიტერატურის ტიპოლოგიური კლასიფიკაცია (არჩევითი); შედარებითი მითოლოგია (ძველი აღმოსავლეთის, ანტიკური და ქართული მითოლოგია) (არჩევითი)
1.12	თარგმანის თეორიის ზოგად პრინციპებზე წარმოდგენა. მხატვრული თარგმანის სპეციფიკაზე წარმოდგენის შექმნა. სომხურიდან ქართულად და ქართულიდან სომხურად წერილობითი და ზეპირი თარგმანის სპეციფიკაში გარკვევა, სხვადასხვა სფეროში სათარჯიმნო პრაქტიკისთვის მომზადება; თარგმნის პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავება; ტერმინოლოგიური ეკვივალენტებისა და მთარგმნელობითი შესატყვისობების მოძებნის უნარის განვითარება;	სომხურიდან ქართულად თარგმანის თეორია და პრაქტიკა (სავალდებულო); სათარჯიმნო პრაქტიკუმი სომხურში (სავალდებულო); ქართული ტექსტის ლინგვისტურ-სტილისტური ანალიზი 1, 2 (არჩევითი); აკადემიური წერა (საფაკულტეტო)

	<p>ზეპირი და წერიტი თარგმანის ტექნიკის დაწყებითი უნარების განვითარება;</p> <p>სათარგმნ ენასთან ერთად ქართული ენის ცოდნის სრულყოფა (პრაქტიკული გრამატიკა, ფუნქციური სტილისტიკა).</p>	<p>სავალდებულო)</p>
<p>1.13</p>	<p>ქართულ-სომხური კონტაქტების ძირითადი ასპექტების (პოლიტიკური ფონი, კულტურული ურთიერთგაცვლა, ენობრივი ნასესხობანი და სხვ.) შესახებ ინფორმაცია.</p> <p>ენათა ინტერფერენციის პრობლემებზე და ლექსიკური სესხების პროცესებზე ზოგადი წარმოდგენა; ქართულში და სომხურში საერთო გამოყენების ფალაური წარმოშობის და ერთმანეთისაგან ნასესხები ლექსიკის ცოდნა; ეტიმოლოგიური კვლევის მეთოდებზე ზოგადი წარმოდგენა.</p> <p>ლიტერატურული კონტაქტების გენეზისისა და განვითარების ზოგადი ისტორიის საბაზისო ცოდნა. ქართულიდან სომხურად და სომხურიდან ქართულად თარგმნილი ლიტერატურის ცოდნა, ამ თარგმანების წარმოშობის გეოგრაფიული და ისტორიული ასოპექტების ცოდნა (საეკლესიო განხეთქილების შემდეგ ტაოს რეგიონი და მისი მოსახლეობა); ქართულ-სომხური საეკლესიო ურთიერთობების საკვანძო საკითხების ცოდნა დოგმატიკაში განსხვავების გავლენა ლიტერატურულ კონტაქტებზე.</p>	<p>სომხური ლიტერატურისა და ფოლკლორი ისტორია 1, 2, 3 (სავალდებულო);</p> <p>ქართულ სომხური ენობრივი და ლიტერატურული ურთიერთობები (სავალდებულო);</p> <p>ბიზანტიური ლიტერატურის ისტორია (სავალდებულო);</p> <p>საქართველოსა და სომხეთის ეკლესიების ურთიერთობათა ისტორია (სავალდებულო);</p> <p>ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია 1, 2 (არჩევითი); ბიბლია და ძველი აღმოსავლეთი (არჩევითი);</p> <p>ბიბლიის შესავალი 1, 2 (არჩევითი);</p>

--	--	--

- ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება:

2.1	ლოგიკური მსჯელობა, ანალიტიკური და კრიტიკული აზროვნება, სწორი დასკვნების და ფილოსოფიური ცნებებით ოპერირება.	ფილოსოფიის შესავალი (საფაკულტეტო სავალდებულო)
2.2	ჰუმანიტარულ სფეროში სხვადასხვა პრობლემატიკის ირგვლივ საკუთარი აზრის დამაჯერებლად ჩამოყალიბება /არგუმენტირება, მიზნის ადეკვატური ენობრივი ერთეულების შერჩევა და აკადემიურ გარემოში საჭირო სხვადასხვა დანიშნულების ტექსტების შექმნა.	აკადემიური წერა (საფაკულტეტო სავალდებულო)
2.3	საშუალო ან საშუალოზე მაღალი სირთულის ტექსტის წაკითხვა და შექმნა ინგლისურ ენაზე. ერთ–ერთი სხვა ევროპული ენის (არჩევის შემთხვევაში) ცოდნის გამოყენება აკადემიური მიზნებისთვის.	ინგლისური ენა (საფაკულტეტო სავალდებულო); რომელიმე სხვა ევროპული ენა (საფაკულტეტო ევროპული ენა ; არჩევით);
2.4	ერთ–ერთი კლასიკური ან აღმოსავლური ენის (არჩევით) ცოდნის გამოყენება აკადემიური მიზნებისთვის.	ერთ–ერთი კლასიკური ან აღმოსავლური ენა (არჩევით)
2.5	ჰუმანიტარული სფეროსთვის დამახასიათებელი ძირითადი მეთოდების გამოყენებით წყაროების	საფაკულტეტო არჩევითი შესავალი კურსი

	დამუშავება და ანალიზი.	
2.6	ძირითადი ენათმეცნიერული მეთოდების გამოყენება ამა თუ იმ პრობლემის გადასაჭრელად, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის (ნაშრომის) განსახორციელებლად.	ენათმეცნიერების შესავალი (საფაკულტეტო სავალდებულო)
2.7	<p>სომხური ენის პრაქტიკული გამოყენება წერილობითი კორესპონდენციისა და ზეპირმეტყველების მიზნებისათვის, საუბრის თავისუფლად წარმართვის უნარ-ჩვევები.</p> <p>სომხურ ენაზე სხვადასხვა ტიპის (ლიტერატურული, იურიდიული, ეკონომიკური და ა.შ.) ტექსტების წაკითხვის, მოსმენის, გაგების, თარგმნის, ანალიზის, ინტერპრეტაციისა და რეპროდუქციის უნარი.</p> <p>პროფესიულ საქმიანობაში ან შემდგომი სწავლის პროცესში ენის ეფექტურად გამოყენების უნარი; საკუთარი აზრის თავისუფლად გამოხატვის, ნათლად, სტრუქტურირებულად ჩამოყალიბების, არგუმენტირებისა და განმარტებების გარკვევით გადმოცემის უნარი;</p> <p>სომხური ენის სხვადასხვა ტიპის ლექსიკონების, მათ შორის ეტიმოლოგიური ლექსიკონების, გამოყენების უნარი.</p> <p>ძველ სომხურ ენაზე კლასიკური პერიოდის ტექსტების თარგმნა სომხურიდან ქართულად – რთულ შემთხვევებში ლექსიკონის გამოყენებით.</p>	<p>ახალი სომხური ენა 1, 2, 3, 4 (სავალდებულო);</p> <p>სომხურიდან ქართულად თარგმანის თეორია და პრაქტიკა (სავალდებულო);</p> <p>სათარჯიმნო პრაქტიკუმი სომხურში (სავალდებულო);</p> <p>ქართული ტექსტის ლინგვისტურ-სტილისტური ანალიზი 1, 2 (არჩევითი);</p> <p>ძველი სომხური ენა 1, 2, 3 (სავალდებულო);</p>

<p>2.8</p>	<p>საბიბლიოთეკო და სამუზეუმო ფონდებზე მუშაობის, სხვადასხვა ტიპის ტექსტების რედაქტირების, რეფერირების, კომენტარებისა და ანოტირების უნარი.</p>	<p>ახალი სომხური ენა 1, 2, 3, 4 (სავალდებულო);</p> <p>სომხურიდან ქართულად თარგმანის თეორია და პრაქტიკა (სავალდებულო);</p> <p>ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტერატურული ურთიერთობები (სავალდებულო);</p> <p>ქართული ტექსტის ლინგვისტურ-სტილისტური ანალიზი 1, 2 (არჩევითი)</p>
<p>2.9</p>	<p>ერკვევა სომხური ისტორიოგრაფიის საკითხებზე არსებულ განსხვავებულ შეხედულებებში, მათი საბუთიანობის ოპტიმალურობაში, შეეძლება სხვადასხვა ხასიათის წყაროს მოძებნა და მათი გამოყენება სომხეთის ისტორიის მოცემული ეტაპისათვის</p>	<p>სომხეთის ისტორია, 1,2 (სავალდებულო);</p> <p>საქართველოს ისტორია (საფაკულტეტო სავალდებულო)</p>
<p>2.10</p>	<p>სათარჯიმნო ბიუროების ტიპური დოკუმენტაციის და საქმიანი ქალაქების სომხურიდან ქართულად და პირუკუ თარგმნის უნარი; საქმიანი საუბრების სომხურიდან ქართულად და პირუკუ სათარჯიმნო პრაქტიკის უნარ-ჩვევები.</p>	<p>სომხური ენა 1, 2, 3, (სავალდებულო);</p> <p>სათარჯიმნო პრაქტიკუმი სომხურში (სავალდებულო);</p>
<p>2.11</p>	<p>პროფესიულ სფეროებში ადაპტაციის უნარი. კონკრეტული, ვიწროდარგობლივი მონაცემების გააზრება როგორც ლინგვისტური, ისე ლიტერატურის თეორიისა და ისტორიულ-</p>	<p>საქართველოს ისტორია (საფაკულტეტო სავალდებულო)</p> <p>ახალი სომხური ენა 1, 2, 3, 4 (სავალდებულო);</p>

<p>რელიგიურ-კულტუროლოგიური მონაცემების კონტექსტში.</p> <p>ლინგვისტური, ლიტერატურული და ისტორიული პროცესების ელემენტარული შეფასებისა და ანალიზის უნარი. ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების განზოგადებისა და ისტორიულ კონტექსტში განხილვის უნარი.</p>	<p>ძველის სომხური ენა 1, 2, 3, (სავალდებულო);</p> <p>სომხური ლიტერატურისა და ფოლკლორი ისტორია 1, 2, 3 (სავალდებულო);</p> <p>სომხეთის ისტორია 1, 2 (სავალდებულო);</p> <p>ენათმეცნიერების შესავალი (სავალდებულო საფაკულტეტო); ზოგადი ენათმეცნიერება (არჩევითი);</p> <p>ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტერატურული ურთიერთობები (სავალდებულო); საქართველოსა და სომხეთის ეკლესიების ურთიერთობათა ისტორია (სავალდებულო); ლიტერატურის ტიპოლოგიური კლასიფიკაცია (არჩევითი);</p> <p>და პროგრამის სხვა არჩევითი დისციპლინები</p>
--	--

- დასკვნის უნარი:

დარგობლივ სფეროში ანალიტიკური უნარის გამომუშავება. არგუმენტირების, კრიტიკული შეფასების, სათანადო წერილობითი დასკვნის ჩამოყალიბების უნარი; დასამუშავებლად მიცემული მასალის ლოგიკურად აწყობა, ჩამოყალიბება და მისაღები ფორმულირებით გადმოცემა. პრობლემის სინქრონიაში და დიაქრონიაში ხედვის უნარი; სისტემის (სტრუქტურის) შემადგენელი ცალკეული ელემენტების ურთიერთზეგავლენის გააზრების, სიტუაციაში ადაპტირების და მინიმალური დახმარების პირობებში მუშაობის და გადაწყვეტილების მიღების უნარი.

- **კომუნიკაციის უნარი:**

მინიმალური დახმარების პირობებში ინფორმაციის ეფექტურად მოპოვების უნარი როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან, მათ შორის ინტერნეტის და სხვადასხვა ტექნოლოგიური საშუალებების გამოყენებით, ასევე ამ ინფორმაციის დამუშავება და სინთეზი დარგობრივ სფეროში მიღებული მეთოდების გამოყენებით.

ჯგუფური მუშაობის, დისკუსიაში მონაწილეობის, პროფესიული კამათის უნარ-ჩვევები. დისკუსიაში პროფესიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით მონაწილეობა.

სომხურ ენაზე პროფესიულ წრეებში ვერბალური და წერითი კომუნიკაციის კულტურა; საზოგადოებრივ ცხოვრებასა და პროფესიულ საქმიანობაში სპეციალობის ენის (სომხურის) საკომუნიკაციო ფუნქციით ეფექტურად და მოქნილად გამოყენების უნარი

- **სწავლის უნარი:**

სამუშაო დროის სწორად და რაციონალურად დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი. საკუთარ თავზე მუშაობის და ბაკალავრიატში სწავლის მანძილზე მიღებული ცოდნისა და უნარების პრაქტიკულ საქმიანობაში დამოუკიდებლად სრულყოფის უნარი; განათლების შემდგომ (სამაგისტრო) საფეხურზე სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა.

- **ღირებულებები:**

არმენოლოგია არის დარგი, რომელიც გულისხმობს პრობლემურ და საკამათოდ მწვავე საკითხებზე მუშაობას, რომლებიც საუკუნეთა მანძილზე ჩამოყალიბდა ქართულ და სომხურ სახელმწიფოებს შორის, რაც ხშირად საკმაოდ მტკივნეულად აღიქმება სომხური თუ ქართული საზოგადოების მიერ, ამიტომ ამ დარგში მომუშავე მკვლევარს, ახალბედებსა თუ გამოცდილს, მართებს განსაკუთრებული სიფრთხილე, დელიკატობა და მეცნიერული ობიექტურობის საჭიროების გაცნობიერება და ერთგულება. პროგრამა უყალიბებს ახალგაზრდებს კულტურათაშორისი განსხვავებების, კულტურული მრავალფეროვნების

აღქმის, ადეკვატური გაგებისა და პატივისცემის უნარს; ტოლერანტობას, განსხვავებული კონფესიების, კულტურებისა და აზრის პატივისცემას; დემოკრატიული ფასეულობების პატივისცემას.

სოციალური და ეთიკური, მორალური პასუხისმგებლობის გამომუშავება; პროფესიული ეთიკის ნორმების დაცვა; აკადემიური პატიოსნებისა და სტანდარტების დაცვა; ინტერპერსონალური ურთიერთობების ეთიკა.

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები: სწავლის შედეგების მისაღწევად არმენოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა ლექციის, სამუშაო ჯგუფის, პრაქტიკული მეცადინეობის, საშინაო დავალების, შუალედური შეფასების, პრეზენტაციის, რეფერატის, ესეს, თარგმანის, საკონტროლო წერის, დასკვნითი გამოცდის, საბაკალავრო ნაშრომის და სხვ. ფორმატში იყენებს სხვადასხვა მეთოდს (ვერბალური მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, მასალის დაკონსპექტება, ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი, ჯგუფური მუშაობა, ევრისტიკული მეთოდი, დისკუსია/დებატები, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი, წერიტი დავალებები და სხვ.).

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის თანახმად შეფასება ხორციელდება შემდეგნაირად: 91 -100 – ფრიადი, A; 81-90 – ძალიან კარგი, B; 71-80– კარგი, C; 61-70– დამაკმაყოფილებელი, D; 51-60– საკმარისი, E; 41-50– ვერ ჩააბარა, FX; 0-40 – ჩაიჭრა, F. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით.

დასაქმების სფეროები: ბაკალავრი მზადდება ფილოლოგიის დარგში, საინფორმაციო-ბიბლიოგრაფიული, სარედაქტორო, სარეფერენტო, საარქივო-სამუზეუმო, მეთოდიკური, სათარჯიმნო და მხატვრულ-კრიტიკული საქმიანობისათვის. აღმოსავლეთმცოდნეობის ბაკალავრი არმენოლოგიის სპეციალობით მომზადებულია სხვადასხვა ტიპის სახელმწიფო დაწესებულებებში, გამომცემლობებში, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა სისტემებში, ბიბლიოთეკებში, არქივებსა და მუზეუმებში, სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში ყველა იმ თანამდებობაზე სამუშაოდ, რომელიც გათვალისწინებულ იქნება ბაკალავრის ხარისხის მქონე სპეციალისტათვის.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი № 1

სილაბუსები: იხ. დანართი № 2

პროგრამის ხელმძღვანელი: ზაზა ალექსიძე, სრული პროფესორი

დამატებითი ინფორმაცია: ძირითად სპეციალობაზე არჩევის ვადა არის II სემესტრი. სასურველი არმენოლოგიის ბაკალავრმა აირჩიოს საგნები კავკასოლოგიის, კლასიკური ფილოლოგიის, ისტორიის, ქართული ენისა და ლიტერატურის პროგრამებიდან.

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ:

თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის არმენოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის განხორციელებაში მონაწილეობას იღებენ დარგის მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები, შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე მოწვეული ლექტორები, მასწავლებლები და მკვლევარები, რომელთაც აქვთ საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის შედეგების გამომუშავებისთვის აუცილებელი კომპეტენცია, პროგრამისა და კონკრეტული სასწავლო კურსის პროფილის შესაბამისი აკადემიური ხარისხი, სწავლებისა და კვლევის გამოცდილება.

ზაზა ალექსიძე _ სრული პროფესორი (პროგრამის ხელმძღვანელი)

მერაბ რობქიძე _ ასოცირებული პროფესორი

ნათია ჩანტლაძე _ ისტორიის დოქტორი (მოწვეული მასწავლებელი)

თინათინ ევდოშვილი - ისტორიის დოქტორი (მოწვეული მასწავლებელი)

ნინო გოქაძე _ (მოწვეული მასწავლებელი)

ლელა ჯეჯელავა - ენათა ცენტრის მასწავლებელი

დალი ჩიტუნაშვილი - ფილოლოგიის დოქტორი (მოწვეული მასწავლებელი)

იხ. დანართი № 3 (პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე აკადემიური პერსონალის CV - ები)

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსების შესახებ:

თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის არმენოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა ხორციელდება ფაკულტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის არმენოლოგიის დეპარტამენტის ბაზაზე, რომელიც აღჭურვილია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსით.

არმენოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტთათვის ხელმისაწვდომია როგორც თსუ ცენტრალური, ისე ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიბლიოთეკები; ასევე აღმოსავლეთმცოდნეობის მიმართულების მცირე თემატური ბიბლიოთეკა და პროფ. ლეონ მელიქსეთ-ბეგის სახელობის ბიბლიოთეკა, რომელშიც დაცულია ძირითადი არმენოლოგიური ლიტერატურა; უნივერსიტეტისა და ფაკულტეტის კომპიუტერული რესურს-ცენტრები.

პროგრამას მინიმალური დაფინანსების მოპოვების შემთხვევაში შეუძლია სტუდენტთა და პედაგოგთა ერთობლივი თემატური და ენობრივი ექსპედიციების მოწყობა როგორც სამცხე-ჯავახეთში ასევე სომხეთში. მსგავსი ექსპედიციების განხორციელებულა ამერიკის დემოკრატიის ინსტიტუტის დაფინანსებით (2008- ჯავახეთი-საგანამანათლებლო ჭრილში)

პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა:

თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის არმენოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა ხდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიუჯეტიდან, რომელიც უნივერსიტეტის ბიუჯეტის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს. საფაკულტეტო ბიუჯეტი უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების შრომის ანაზღაურებას, პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოვლასა და სრულყოფას.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ამა თუ იმ აკადემიურ თანამდებობაზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, საკონკურსო თანამდებობასთან კონკურსანტის კვალიფიკაციისა და კომპეტენციის შესაბამისობის მიხედვით არჩეული აკადემიური პერსონალისა და ფაკულტეტის/ ინსტიტუტის/დეპარტამენტის/ პროგრამის ხელმძღვანელის წარდგინებით მოწვეული პერსონალის (დოქტორები, მეცნიერ-მკვლევრები, მასწავლებლები) პროგრამის განხორციელების პროცესში ჩართულობის სტაბილურობას უზრუნველყოფს მათთან შრომითი ხელშეკრულების გაფორმება და ამ ხელშეკრულების პირობები.

დამატებითი საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: არმენოლოგია / **Armenology**

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: დამატებითი სპეციალობის 60 კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად: 40 ESTC კრედიტი სპეციალობისათვის სავალდებულო კურსებისათვის, 20 ESTC კრედიტი დამატებითი სპეციალობის არჩევითი კურსებისთვის.

სწავლების ენა: ქართული ენა

პროგრამის მიზანი: პროგრამის მიზანია რეგიონმცოდნეობითი კომპეტენციებით აღჭურვოს კურსდამთავრებული არმენოლოგიის დარგში. არმენოლოგიური დარგების მცოდნე სპეციალისტები საქართველოს თითქმის ყველა სფეროში სჭირდება (პედაგოგიური და სამეცნიერო დაწესებულებები, ბიბლიოთეკები, მუზეუმები, საგარეო ურთიერთობები და დიპლომატიური მისიები, რეგიონებთან ურთიერთობა, შინაგანი და სასაზღვრო უწყებები), ამიტომ მათზე საბაზრო მოთხოვნილება გაცილებით უფრო დიდია, ვიდრე ეს ერთი შეხედვით შეიძლება ჩანდეს. სწორედ ამიტომ პროგრამის მიზანია ძირითადი ჰუმანიტარული განათლების მქონე სპეციალისტებს მისცეს არმენოლოგიის დარგში დამატებითი ცოდნა, რაც მათ დასაქმების სფეროებს გაუფართოებს.

პროგრამა მიზნად ისახავს, მისცეს კურსდამთავრებულებს ზოგადი კომპეტენციები არმენოლოგიის დარგში როგორც პრაქტიკული ისე კვლევითი–ანალიტიკური მუშაობისთვის. ზოგადად, კურსდამთავრებული სასურველია, არმენოლოგიურ დისციპლინებთან ერთად ფლობდეს ქართველოლოგიური პროფილის ძირითად სპეციალობას, რაც უზრუნველყოფს მის მზაობას მათი შედარებითი ანალიზისათვის, დარგობრივი მასალის ზუსტად აღსაქმელად და იმავე დროს კრიტიკულად გასააზრებლად. პროგრამის მანძილზე გამომუშავებული ღირებულებები უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულის მწვავე დარგობრივი საპოლემიკო საკითხების განხილვისთვის მზაობას.

პროგრამა ამზადებს კურსდამთავრებულს შრომითი ბაზრის მოთხოვნების გათვალისწინებით, აძლევს მას სწავლის გაგრძელების საშუალებას როგორც არმენოლოგიური, ისე მომიჯნავე პროფილის სპეციალობებში.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: წინაპირობის გარეშე.

სწავლის შედეგი:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p> <p>1. იცის ძველი და ახალი სომხური ენის აღწერითი გრამატიკის ზოგადი კურსი. ფლობს როგორც სომხურს ისე შესატყვის ქართულ გრამატიკულ ტერმინოლოგიას, სომხური ენის გრამატიკული აღწერის მეთოდებს, განსხვავებულ პრინციპებს, ქართულ-სომხურ ენობრივ კონტაქტებსა და სათანადო ლიტერატურას.</p> <p>2. ფლობს სომხურიდან ქართულად და ქართულიდან სომხურად თარგმნის თავისებურებებსა და პრაქტიკულ გამოცდილებას.</p> <p>3. იცის სომხეთის ისტორია, მისი ისტორიოგრაფია და პერიოდიზაცია. საქართველოს სახელმწიფოში შესული სომხეთის ჩრდილო მხარეთა პოლიტიკურ, კულტურულ და ლიტერატურულ სიტუაციას. სპეციალურად ეუფლება საქართველოს და სომხეთის ეკლესიების ურთიერთობის ძირითად საკითხებს.</p> <p>4. იცის სომხური ლიტერატურის ისტორია, მისი პერიოდიზაციის პრინციპები, ქართულ-სომხური ლიტერატურული ურთიერთობების უმთავრესი საკითხებს და სათანადო ლიტერატურას.</p> <p>5. იცნობს თანამედროვე სომხეთის პოლიტიკურ, ეკონომიურ, საგარეო ორიენტაციის, უშუალო მეზობლებთან (განსაკუთრებით საქართველოსთან) ურთიერთობების საკითხებს, პოლიტიკურ ძალთა განლაგებას.</p>	<p>ძველი სომხური ენა, ახალი სომხური ენა, ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტ. ურთიერთობები</p> <p>თარგმანის თეორია, მხატვრული თარგმანი</p> <p>სომხეთის ისტორია, სომხეთის თანამედროვე მდგომარეობა, სომხური ლიტერატურის ისტორია, ქართულ-სომხური საეკლესიო ურთიერთობები</p> <p>სომხური ლიტერატურის ისტორია, ქართულ სომხური ენობრივი და ლიტ. ურთიერთობები</p> <p>სომხეთის თანამედროვე მდგომარეობა</p>
<p>ცოდნის პრაქტიკული გამოყენება/პრაქტიკული უნარები:</p> <p>შეუძლია ახალ სომხურ ენაზე მხატვრული და სამეცნიერო ტექსტების, პრესის, იურიდიული და ეკონომიკური ხასიათის</p>	<p>ძველი სომხური ენა, ახალი სომხური ენა, სათარჯიმნო პრაქტიკუმი</p>

<p>დოკუმენტების თავისუფლად კითხვა და მეტყველება; სომხურიდან ქართულად და ქართულიდან სომხურად წერილობით და ზეპირად თარგმნა; ძველ სომხურ ენაზე შეუძლია კლასიკური პერიოდის ტექსტების თარგმნა სომხურიდან ქართულად – რთულ შემთხვევებში ლექსიკონის გამოყენებით.</p> <p>ფლობს ქართულ-სომხური ენობრივი ურთიერთობის ძირითად საკითხებს: გრამატიკული კატეგორიებისა და სინტაქსური სტრუქტურების მსგავსება-განსხვავებას, საერთო ხმარების (ერთი წყაროდან მომდინარე) ლექსიკასა და ერთმანეთისგან ნასესხებ სიტყვებსა და ტერმინებს, ერთმანეთისაგან ძველად თარგმნილ გრამატიკულ თხზულებებს.</p> <p>ერკვევა სომხური ისტორიოგრაფიის საკითხებზე არსებულ განსხვავებულ შეხედულებებში, მათი საბუთიანობის ოპტიმალურობაში, შეეძლება სხვადასხვა ხასიათის წყაროს მოძებნა და გამოყენება სომხეთის ისტორიის მოცემული ეტაპისათვის; ფლობს სადავო საკითხების გადმოცემისას პოლემიკური ეთიკის ნორმებს.</p> <p>ერკვევა ქართულ-სომხური ლიტერატურული ურთიერთობის (ძველად და ახლა) ძირითად საკითხებში: ერთმანეთისაგან თარგმნილი ლიტერატურა, საერთო ლიტერატურული ინტერესები, დოგმატიკაში განსხვავების გავლენა ლიტერატურულ კონტაქტებზე, საერთო და განსხვავებული ლიტერატურული ტერმინოლოგია.</p>	<p>ძველი სომხური ენა, ახალი სომხური ენა, ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტ. ურთიერთობები</p> <p>სომხეთის ისტორია, სომხეთის თანამედროვე მდგომარეობა, სომხური ლიტერატურის ისტორია, ქართულ-სომხური საეკლესიო ურთიერთობები</p> <p>სომხური ლიტერატურის ისტორია, ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტ. ურთიერთობები</p>
<p>დასკვნის გაკეთების უარი</p> <p>სწავლების პროცესი ორგანიზებულია ისე, რომ კურსის დამთავრების შემდეგ სტუდენტს დამოუკიდებლად შეეძლოს ისტორიული და ლიტერატურული პროცესების ანალიზი და შეფასება. ამ უნარის განვითარებას განსაკუთრებით ხელს შეუწყობს ისეთი საგანი, როგორცაა ენობრივი და ლიტერატურული ურთიერთობები, რომელიც ბუნებრივად მოითხოვს შეპირისპირებისა და მსგავსება-განსხვავებათა შემჩნევისა და</p>	<p>სომხური ენები ახალი და ძველი, სომხური ლიტერატურის ისტორია, ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტ. ურთიერთობები, სომხეთის ისტორია</p>

<p>გამომწვევი მიზეზების ახსნის, მათი განზოგადებისა და ისტორიულ პროცესში ადგილის მიჩენის უნარს.</p>	
<p>კომუნიკაციის უნარი სომხური და ქართული ენების ცოდნა, სომხური კულტურული სამყაროს ცოდნა მას გაუადვილებს კონტაქტებს არა მარტო კავკასიურ გარემოში, არამედ, სომხური დიასპორის კავკასიის გარეთაც ფართო გავრცელების გამო, მთელს მსოფლიოშიც. სპეციალისტთა და არასპეციალისტთა გარემოში ლოგიკური, მწყობრი და ნათელი კომუნიკაციის უნარი.</p>	
<p>სწავლის უნარი ვინაიდან ქართული არმენოლოგია არ შეიძლება არსებობდეს ქართველოლოგიის გარეშე, სტუდენტს სწავლების პროცესში უხდება დიდ მასალასთან ურთიერთობა, რაც მისგან და პედაგოგისგან ბუნებრივად მოითხოვს ასწავლოს და ისწავლოს დროის რაციონალური განაწილება, განსხვავებული ტიპისა და ენის მასალის ორგანიზება ცნობიერებასა და კომპიუტერულ მონაცემთა ბაზაში, არსებობის გამიჯვნა არაარსებობისგან ანალიზისა და დამახსოვრების პროცესში.</p>	<p>ახალი და ძველი სომხური ენა, ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტ. ურთიერთობები, სომხეთის თანამედროვე მდგომარეობა, სომხეთის ისტორია,</p>
<p>ღირებულებები არმენოლოგია არის დარგი, რომელიც გულისხმობს პრობლემურ და საკამათოდ მწვავე საკითხებზე მუშაობას, რომლებიც საუკუნეთა მანძილზე ჩამოყალიბდა ქართულ და სომხურ სახელმწიფოებს შორის, რაც ხშირად საკმაოდ მტკივნეულად აღიქმება სომხური თუ ქართული საზოგადოების მიერ, ამიტომ ამ დარგში მომუშავე მკვლევარს, ახალბედებსა თუ გამოცდილს, მართებს განსაკუთრებული სიფრთხილე, დელიკატობა და მეცნიერული ობიექტურობის საჭიროების გაცნობიერება და ერთგულება.</p>	<p>სომხეთის ისტორია და სომხეთის თანამედროვე მდგომარეობა, ქართულ-სომხური საეკლესიო ურთიერთობები, ქართულ-სომხური ენობრივი და ლიტ. ურთიერთობები.</p>

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის თანახმად შეფასება ხორციელდება შემდეგნაირად: 91 -100 – ფრიადი, A; 81-90 – ძალიან კარგი, B; 71-80– კარგი, C; 61-70– დამაკმაყოფილებელი, D; 51-60– საკმარისი, E; 41-50– ვერ ჩააბარა, FX; 0-40 – ჩაიჭრა, F. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით.

დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერიტი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს (კომბინირებული გამოცდა); დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუფროვდეს 51 ქულა.

დასაქმების სფეროები:

ბაკალავრი შეიძლება დასაქმდეს სახელმწიფო და საზოგადოებრივ სტრუქტურებში, არასამთავრობო ორგანიზაციებში, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა სისტემებში, ტურისტულ ფირმებში, სხვადასხვა კომპანიებში ყველა იმ თანამდებობაზე, რომელიც გათვალისწინებულ იქნება ბაკალავრის ხარისხის მქონე სპეციალისტთათვის და სადაც არაბისტიკის დამატებითი სპეციალობის კომპეტენციებს გამოიყენებს თავის ძირითად სპეციალობასთან კომბინაციაში.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი № 1

სილაბუსები: იხ. დანართი № 2

პროგრამის ხელმძღვანელი:

ფილ. მეცნ. დოქტორი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სრული პროფესორი ზაზა ალექსიძე

დამატებითი ინფორმაცია:

არმენოლოგიის დამატებითი საბაკალავრო პროგრამის დაწყება მიზანშეწონილია მაქსიმუმ, **სწავლების მეოთხე სემესტრიდან**. სასურველი არმენოლოგიის დამატებით საბაკალავრო პროგრამაზე შემოვიდნენ სტუდენტები ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფარგლებში ისტორიის, კავკასოლოგიის, კლასიკური ფილოლოგიის, ქართული ენისა და ლიტერატურის პროგრამებიდან.

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ:

თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის **არმენოლოგიის** საბაკალავრო პროგრამის განხორციელებაში მონაწილეობას იღებენ დარგის მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები, შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე მოწვეული ლექტორები, მასწავლებლები და მკვლევარები, რომელთაც აქვთ საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის შედეგების გამომუშავებისთვის აუცილებელი კომპეტენცია, პროგრამისა და კონკრეტული სასწავლო კურსის პროფილის შესაბამისი აკადემიური ხარისხი, სწავლებისა და კვლევის გამოცდილება.

ზაზა ალექსიძე _ სრული პროფესორი (პროგრამის ხელმძღვანელი)

მერაბ რობქიძე _ ასოცირებული პროფესორი

ნათია ჩანტლაძე _ ისტორიის დოქტორი (მოწვეული მასწავლებელი)

თინათინ ევდოშვილი - ისტორიის დოქტორი (მოწვეული მასწავლებელი)

ნინო გოქაძე _ (მოწვეული მასწავლებელი)

ლელა ჯეჯელავა - ენათა ცენტრის მასწავლებელი

დალი ჩიტუნაშვილი - ფილოლოგიის დოქტორი (მოწვეული მასწავლებელი)